

NINTU, ARZULAR VURĜUNU

نین تو، دلباخته آرزوها

لوگال (حاکم) سارايندا فيکيرلى وار-گل انديردى. وزير ايچرييه گيردى:

- بويورون قوربان. -دئدى.

لوگال:

- وزير، يول گؤستر. ايستيرم رعيت مندن قاچماسين. گوردويوموز ايشلر اوغورسوز اولوبدور. رعيت، قول، نؤكر، هامى اوزباشينا اولوبلار. حتى صنعتچى و عاليملر ده. يالنيز يالتاقلار منيم دؤوره مه دولانيرلار. اودا قارينلارى اوچوندور.

- قوربان، بوندان اؤنجه عرض انتميشم، بو ايشين يالنيز بير يولو وار. او دا «توراتاندير». -وزير دئدى.

- قبول. گنت تتر ایشی یئرینه یئتیر!- لوگال دندی.

حؤکمدارین امریله ائلکی تور اتانلارا بیر یئر تیکدیلر، اولکده اللرینه گنچن تور اتانی توتوب اورایا اؤتوردیلر. سونرا اونلاری کند و شهرلره یایدیلار. بالا-بال اولکه، تور اتان یوواسینا چؤریلدى!

لوگال و اوردوسو هؤرومه چکلرین تور هؤرمینی گودوردولر و اویاق ایدیلر، بیر آدم اونلارین ایشینی کورلاماسین. بو ایشه قارشى دورماغا، هئچ کیمده جسارت یوخ ایدی. کیمسه اؤز باشینین الینده قالمامیشدی.

تدبیر نتیجه وئردی: بوتون هر زاد تور اتان تورونا دولدو. کند شهر؛ اوت - علف آعاجلار؛ و حتی مال- حیوان ایله اینسانلار. یالنیز لوگال، اوردو و بؤیوک باشلار تورسوز ایدیلر. تور اتانلاری قومماغا فقط اونلارین حاقی وار ایدی. بو قرار ایله لوگال هر شئی ایله آلدی، و اؤز باشینا ایلیق، حؤکمدن چیخما، مخلوقون یادیندان چیخدی.

بونا باخمایاق کی، وئجه ده تور ایشچینده یاشاماق، بییر سئرا اینسانلارا آغیر گلیردی. گنت-به-گنت چوخ آدم اونا آلیشدی. اونلار بوتون گنجه- گوندوز گؤردوکلری ایشلری تور ایشچینده گؤروردولر، و سس لرینده چئخار تمیر دیلار. نئجه دئیرلر هئچ عذابینی دا سابعیر دیلار. عادت، آیشما، اینساندان بیر یئنی آدم یار اتمیشدی. بونلا بنله، کیمی سی ده دئییردی، اینسان دایمی تور-تور بادا قالماس، نئجه کی، بالا قوش، همیشه

بو آرادا بیر قیز اوشاگی، نینتو Nintu آدیندا، آتا-آناسی ایله بیرلیکده،
بیر کنده یاشایردی...

اونلارین کیچیک بیر زمیسی وار ایدی، و بیر نچه باش دا قویون
گنجیلری. گنجینه جکلرینی اونلاردان تأمین ادیردیلر.

ننه-دده نین بئینینه دوشدو، اوشاگی کوزه چی یانینا گؤندر سینلر،
چاناق چیلیق اؤیرن سین. بلکه گله جکده عائله نین گنجینه مینه یاردیم
انتسین. آتاسی آپاردی اوشاگی بیر چاناق چی قادینین یانینا قویدو.

ائلکی آخشام اولدو قادین اوشاقدان سوروشدو:

-قیزیم آدین نه دیر؟
- اسکی قیر Əski qır- اوشاق دندی.

- اسکی قیر، ایش باشیندا یاتاجاق سان. صاباح گلجهیم قاپینی چالام،
آچار سان.

- باش اوسته خانیم.

قادین گنتدی. اوشاق چوخ اللشدی یاتسین، یاتا بیلمدی. دوردو ناجاگی
گؤتوردو دوشدو کوزه لرین جانینا. اسکی کوزه لری قیردی، سونرا
گنندیب یاتدی. سحر قادین گلدی قاپینی چالدی:

- آی، اسکی قیر، آچ قاپینی!

او قاپینی آچیب دندی:

- خانیم، یالنیز اسکی کوزه لری قیرمیشام. سهو ده ائله ممیشم.

قادین گؤردو اوشاق کوزه لری قیریب و هر شئی بیر-بیرینه
وورولوبدور.

بتر جینلندی. سوپورگهنی قوزادی گویه قیزین نپهسینه چالسین.
اوشاق، اونون قولتوغو آلتیندان زووب گنتدی. و آداملارا قاریشدی.
کنده آتاسی دندی:

-قیزیم، نیه به قاپیتدین؟

-کوزهچی لیگی سئومیرم. - دندی.

بس نه یی سئویرسن؟

-ایستیرم یاتام. -سؤیله دی.

صبح کی، یوخودان دوردو دندی:

منی آپارین کاتیب یانینا. ایستیرم یازماق اؤرگشتم. اونو «دوب-سار» بین
یانینا گؤتوردولر. بنش یاشیندا ایدی. سککیز ایل درس اوخودو. او گونه
جن کی، حاکمین آداملاری کنده گلدیله و قیز نان عائله سینی چکه-چکه
آپاردیلار.

سون گون دوب-سار دندی:

- نين-تو، بيلديمى اۆيره ندين. سون سۆزومو دئميشم، گنه دئيپرم،
اونوتما: بير ياشايش بو دور كى، گۆرورسن. چوخ آجىدير. باشقا
ياشايش اودور كى، هامى شيرين ياشار. بيزيم گئچميشده، دادلى-دادسىز،
ايشلر چوخ اوبدور. اونلارى سنه دئميشم.
يئنى حياتا يئنى ايشلر گره ك لى دير. خوش حياتدا هامى چالپشار،
هامى يبير. هامى دئييب، هامى گولر. من وژ دنيامدان، وژ بيلديم
يوخلاديغيمدان دانئشيرام، سنده گره ك وژ دنيامدان دانئشاسان.
من گۆره سى هر شئين، هر بير ايشين، ايكى بولومو وار ايدى: ائلين
كى، آدامين كى. ائل ايشينى ييغينجاقلارسئچه ردى. ائلين باشينى
دولانديراندا اونلار ايدى. آداملارين رضاييت ايله هر يئرده
ييغينجاقلارين سۆزو گئچه ردى. هم آدام راضى ايدى، همده ائل. آدامين
سۆزو اولمايان يئرده، حياتيدا اولماز.

*

لوگال قيزين ننه-دده `سینه دئدى:

- نيه به بو اوشاغين تورو يوخدور؟ نيه بوغدادان حؤكمدار ايله اربابين
پايينى وئردير سينيز؟ بويون قاچير تماغين جزاسى دوستاقدير، بونو
بيلير سينيزمى؟

آنا جاواب وئردى:

- لوگال ساغ اولسون. بلى، بيليريك. آما بو ايل ياغيش باغمايبيدى.
اولوب قالان سولاردا بندلرده قالاركن آغالارين مولكونه آخيب گنديدير.
يئمك اوچون چوريميز يوخدور. بير تيكه چورك اوچون هميشه
آواراييق. اوشاغى باغيشلايين، اوشاقدير، هله آنلامير. حاكمين ايله
اربابين پايىنى بو ايل ايكي قات وئريك. لطفاً بيزه واخت وئرين.
وزير اييلىب حاكمين قولايغينا دئدى:

- لطفاً واخت وئرين. دوستاقدا چوركلى بيزيم بوينوموزا دوشور.

لوگال عائله نين سوزونه باخيب اونلارا دئدى:

- بو گلن يايا جان واختينيز وار.

اوندا كى، «واختينيز وار» سوزو حاكمين آغزيندان چيخدى، قيز دئدى:

-جنابى لوگال، باغيشلايين...

آناسى قيزين الين چكيب دئدى:

-دانشما، دور!- او سوزون كسدى.

لوگال كيچيك قيزين سسینی انشىديب اونا سارى دئدى:

-سوزون وار دى!

- جنابى لوگال چوخ باغيشلايين، آنام فيكر ائله بير، گلن ايل ائلييه
بيليريك ايكي قات پاي وئرك. آما دوزو بودور، بيز وئره بيلمه ريك.
چون بير زاديميز يوخدور. اولماياچاق دا وئرك. بو دا چوخ آيدين دير!

حاکمین گۆزلى بره لى؛ قولقلارى شوشلەندى. آلنى چين توتاركن،
قالين و قوجا سسى ايله سوروشدو:

-نه دئدين؟

- دنديم، بيز سيزه پاي وئره بيلمريك. چون يوخوموزدور، و اولماياچاق
دا. قالدى كى، اصلينده بيز سيزه و اربابا بوشلو ديپليك پاي وئرك.

لوگال بير قاققيلتى چكيب دئدى:

-ببندیم. چوخ ایلردن سونرا بو ایلك دفعهدير، دوز لویون سسی قولاغیما گلیر. هامی منه یالان سؤیله بیر. نئچه یاشینداسان؟ آدین ندیر؟

- آدیم نین، تو. 13 یاشیندایام.

-لوگال و اربابین ایشلرینی آنلایا بیلیرسن می؟ اوردو ایله سارابین ایشلریندن خبرین وارمی؟ بیلیرسن می مخلوق مملکت نئجه دولانار؟ کاتیبین ایشیدن باشین چیخارمی؟

-بلی. من سیزی تانییرام. بیلیرم عائله نیزی الدن وئریب سینیز و ایندی ده یالقیز سیز. چئوره نیزی ده یالانچی، یالتاقلار آلیدیلا، و سیزدن چورک بییرلر. هامینین ایشیدن خبریم وار. کاتیبین ایشینی ده بیلیرم. من بنش یاشیمدان دؤنهنه جن کاتیبدن درس آلمیشام. آما منیم ده سیزدن سورغوم وار.

-چوخ یاخشی، دی گل سین.

-قویون گئچینی ساغا بیلر سینیز می؟ بو غدا اکیب-بیچمک، چوره ک عمله گنیرمک، الینیزدن گلرمی؟ هله بونلار قیرا قدا قال سین، هئچ الینیزدن گلرمی او ساققالینیزی قیر خاسینیز؟

-لوگال، اوز-گوزونون ترپنمه سیندن سینیق گوزه گل مرک دندی:

-یوخ، بونلار منیم الیمدن گلمز.

-بلی، دوز بو یوردونوز. بونلاری اؤیره نمه می سینیز. سیز حؤکمدار او غلو، حؤکمدار اولوبسونوز. ارباب، ارباب او غلو اولدوغو اوچون، ارباب اولوبدور. الینی آغان-قارایا وورمادان. مملکتدن سوز اچدینیز، اؤلکه، سارای اچان، اودون ایچینده کول اولور. سیز مخلوق، مملکتی، تور اتان توروندا باسدیریپ سینیز. بو ایشین سونونوبیلیر سینیز می؟ اونون سونو، هر شئیین آرادان گئتمه سی دیر.

-لوگال تاختیندا اوتورموشدو، و آداملاری یانیندا دورموشدولار. انله بیل هامی قوروموشدو. نه ترپشیر دیلر، نه ده کیر پیک وورودولار. بالاجا قیزین گئچرلی سوزلری و ایتی باخشی اونلارین ایلیینه ایشلمیشدی. او باخیشلارینی دیم-دیک اونلارین گوزلرینه تیکرکن، گل-گئت اندیب دانیشیردی. او سوزونو قورتارکن لوگال دندی:

- سنى قىزىم چاغىرا بىلرەم؟

-دىلە بىرە م.

-ايرە لى سورمەلى سۆزوم: قال بورادا بىزە ياردىم ائلە. ايشىين پول
آلارسان. آتا-آناى نان دا گۇندىب-گلە بىلر سىنىز. سئوینرەم قىزىم سۆزومە
هن دئسىن.

-بو چوخ آغىر بىر ايشدىر. من گرک او آداملارا ياردىم ائدم كى،
اينسانلارى تلىسه باسىيلار و آغزىنى دا باغلايىيلار. منىم دە سىزىن
اوچون بىر ايرە لى سورمەلى سۆزوم وار: بىر نئچە سۆز يازاريق، قول
چكر سىنىز، ننه-ددم آپارار. بىرىمىجى: قويون من ايشلرى دوزلدىم.
ايكىمىجى: ھامى گۆزل ياشايىن.- بالاجا قىز جاواب وئردى.

- بىندىم. يازاق.- لوگال دئدى.

-قوربان، يازمايىن! بو كىچىك قىز، آدى بللى بىر اووسون چودور. او
سىزى اووسونلايىدىر.-وزىر دئدى.

-قىزىم، اووسونلايىرسان؟-لوگال سوروشدو.

-ھۆكمدار ساغ اولسون! اووسونلامىرام. آما بو كى، كندە آدى بللى يم،
هن، دوز دور. چوخ اينسانلار دىللىرىنى ايشە ساليب دوز دئمىرلر.
ايشلرى دە پوزورلار. آما من چاليشىرام اورە يىم ايلە دانىشام، و دوز
دانىشام. منىم دىلىم اورىمىدن خبر آلمامىش دانىشماز. قويون، دوز-ايرىنى
بىر اولچك.

بالاجا قىز، بولبولون قفەسىنى گۆتوردو ميزىن اوستونە قويدو، و
سۆزونون آردىنى توتدو:

-ايندى جنابى وزىر بو يازىق بولبولە بىر دوز سۆز دئسىن.

-وزىر دانىش!- حاكىم دئدى.

وزىر قوشا سارى سؤيلە دى:

- اوخو بولبولوم اوخو!-بولبولدن سس چىخمادى.

- اوچ گۆزە لىم، اوچ!- كىچىك قىز دىركن بولبول پىرىلدادى. قىز
قفەسىن قاپىسىنى آچدى. الينى بولبولە سارى توتوب دئدى:

-اۈچ گۈل!- بولبول اوچوب قوندو قيزين الينه. اۈنو آپاردى پنجره نين قاباغينا:

-گنت سۈدیین يئره گۈزه ليم، گنت!- بولبول اوچدو گنتدى.

قیز دئدى:

-كۈنلو كۈنلۈمه دئدى، اوچوش سۈير بولبولوم.

قیز گنتدى قافلانىن قفەسى قاباغينا. وزيره سارى دئدى:

-جنابى وزير، گل بو حيوانا بير دوز سۈز سۈيله.

وزير قافلانىن قورخوسوندان دئدى:

-منيم قاپلانا بير سۈزوم يوخدور.

قیز قفەسىن قاپى سىنى آچدى. سس قوپدو، مجلس بير-بيرينه ديدى. او دئدى:

- قورخمايىن، سيز اينن ايشى يوخدور. -او اللرىنى قافلانا سارى آچىب دئدى:

-گل گۈزليم، گل بير سنى اوپوم من. سنى اوزون ايللردير گۈرميشەم.

قافلان گلدى اونون قوجاغينا. قیز دئدى:

- گنت سۈدیین يئره گۈزليم، گنت!- قاپلان يولون توتدو، سارايدان چىخىب گنتدى. هامىنين آغزى آچىق قالمىشدى. وزير دئدى:

- حۈكمدار ساغ اولسون! دئمديم بو قیز اووسونچودور؟ بو دا دليل سندن.

-قیزيم، بو سۈزه نه دئير سن؟-حۈكمدار سوروشدو.

-لوگال گۈردو هنج بير اووسون اولمادى. اوره كلر بير-بير ايله دانىشديلار. آرزو يئرين آلدى. من كنده، داغدا-داشدا، يايلاق-قىشلاقدا، گۈز آچاندان بو يانا، حيوانلار ايچينده اولوب بۇيوموشم. بيز بير-بير يميزين كۈنۈل سۈزونو آنلاييريقي.

اونلار ايكى شرطى يازيب قيزين عائله سینه وئرديلر. كيچىك قيز ننه-دده سىنى توردان قورتاردى و حاكيمه سارى دئدى:

-ایلیک ایشیمیز، اولکهنی توردان قورتارماقدیدیر. قویون مخلوقون ال-
قولو آچیلسین، ایشلهیه بیلسینلر. زورنان مخلوقو چووالا باسماق اولار،
آما زورنان مخلوقون اورینه گیرمک اولماز. یالنینز دوز ایش،
اورکلره یول آچار.

گوله-گوله ایشلهمهدن، نه وئرگی اولار، نه ده خزینهیه پول بیغیشار.
سارای آدمالاری قیزین سوزلرینه و حاکمین ایشینه مات قالمیشدیلار.
اونلارین بیر بؤلوکو ده برک آجیقلانمیشدی. باشدا وزیر. بو آرادا لوگال
باشینداکیلار دئدی:

-بو گوندن بلهیه نین تو منیم قیزیمدیر. و اونون سوزو منیم امریم.
آنجاقتانریلار منی سنوه رک بیر اوشاق وئر دیلر کی، من بوندان آرتیق
داها یالقیز و ایناق سیز قالمایم.

دوره ده کی لرحاکمین سنوینجیندن سنویندیله، و آجیقلی لار ایسه اوزده
اولسا هیرسلرینی گیزلندیله. آما گننهده اونلارین بیر سیراسی، نین-تو
یا اوسون چو گوزو ایله باخیردی. فکر ائله بیردیله او حاکیمی
اوسونلاییدیر. نینتو گوزل-گویچک کندلی دورومو ایله، هر باخانی
چکیردی. اونون ایتی باخیشلاری، ایلییه ایشلیرکن، انسانی یئرینه
قورودوردو. اوسوکی دولو دورو اوره بیله، بیلیم، دوشونجه سیله،
بیرجه اینسانلاری یوخ، آنجاقتانریلاری دا اوسونلاییردی. قوش
اونون اوووندا دن یئیردی، و حیوان قوجاغیندا یوخلاییردی. اونون
باخیشیلا آجیق سنوکییه، کدر گولوشه دؤنوردو. او بیر کیچیک قیز ایدی
کی، افینی یئرینه اوینادیردی.

لوگال اونا ساری دئدی:

-سنین حیوانلار ایله دوستلوغون منیم اوچون ده چاشدیریجی دیر. سنین
نه فرقین وار باشقا اینسانلار ایله؟

- منیم باشقا اینسانلار ایله یالنینز بیر فرقیم وار. اونلار دیللی ایله
دانیشیرلار، من اوریم ایله. اوندکی، دیل دانیشیر، هوش دینجیلیر. اوندا
کی، اورک دانیشیر، هوش سوزجوکلره آنلام وئریر. اورین دیلینی داش
دا آنلاییر، دیلین، دیلینی، اینساندا آنلامیر. اورین دیلینی اؤیره نمک
گرک. اونون دیلینی هوش آچار. ائلکی آچیلدی گورمهلی دیر نه دئییر.
بزه ن ده دئییر: یانیق آعاج یاشیل اولماز!

نېنتو حاكمى ياخشى تانيردى. دوسبار ئين درسېندن. بېلىردى قور اقليق، تور اتان، اولكەنېن يوخسوللوغى، خزېنەنېن بوشلوغى، مملكتى اوچوروما يئتېرىدېر. بېر طرفدن حاكمېن كۈنول روح بوشلوغى، باشقا طرفدن ايسە سارايدا اوغزولارېن گوجلەمەسى، و ايندى ايسە بو آغېر دورومدا، بېردن-بېرە كېچېك قېزېن تاپېلماسى، حاكمى بېر يوشاق موما چئورمېشى.

هر كسېن اوزگونلويو وار. نېن تو حاكمېن بوش داممارېنى تانيردى. و اوز اورە يېنېن يئنىلمز گوجونە واقف ايدى.

او بوتون سئوگى ايدى. داشېن اورېيندە اووزنە يئرى آچېردى. داياز يوخ، درېن دوشونجەلى ايدى. وابلان كېمى هوشلو. لوگال تاي سېز بېر اينجى ايلە اوز-بە-اوز اولموشدو. بېراينجى كى، اوندا دوشونجە ايلە سئوگى بېر اولموشدو.

لوگال اېستېردى خالقي تور اتان تورو نا باسماقلا الدن وئرمەسېن، آما ايندى اوزو دوشموشدو بېر كندلى قېزېن چنگېنە!

نېنتو-نون نە-دەسى بو باش وئرمەدن سئوېنېر دېلر. اونلاردان اېرېلاندا دئدى:

- لطفاً گئدىن معلمى مى گۇرون. منېم دېلېمدن سلام سئېلېن. و دئېن كى، اونلا واجېب بېر اېشېم وار، گلەجېم گۇروشونە.

- آرخاېن اول. يقېن گئدرەم.- آتاسى دئدى.

اونلار باشى اوجاليقلا وېدالاشدېلار.

نېنتو هرگون بېراېشېن نچە گۇرولمەسېنى يازېب قوېوردو حاكمېن قاباغېنا، و اېمضا آلېردى. بئش ايل چكەمدى، بوتون صېنېفلر، اكېن چېلر، صنعتكارلار، اېشچېلر، كاتېبلر، كاهېنلر، اوردو، حيواندارلار، تاجېرلر، معمارلار، قوېو قازانلار و باشقالارى، بېغېنچاق و ثابت مجلېس صاحابى اولدولار.

نېنتو اونلارېن سوزلرېنى دېنلە يركن آرزولارېنى توپلادى. اولكەنى توردان سېلدېلر. كهرېزلر، مدرەسەلر، تېجارت كاروانلارى، يولا سالدېلار و گوجلندېر دېلر. گوناھ سېز محبوسلارى، قوللارى و اسېرلرى بوراخدېلار. اېش گۇرنە امك حاقي وئرىلدى. ارباېنېن لېنى يئردن اوزدولر. يئر اكېنچېنېن، حيواندارېن، و هامېنېنكى اولدو. يوخسولدان

وئىرگى قىرىلدى، ايشىدىن دوشىن انسانىن كئچىنچە بى اۇدىدى.

دوبىسار اولدو نىن تو نون مصلحت چى سى. ساراي ايله اوردو، اوغرو و يالتاقلاردان بوشالدى. ايشلرە حساب-كىتاب، دفتر-دستك آچىلدى. بايرام شىن لىك چوخالدى.

نىنتو آزاد واختىندا دۇبوش فندلرىنى اۇيرىدى. حۇكىمدار دونياسىنى دئىشەندە او، اون سىكىز ياشىندايدى. حاكىم مجلسلرە تاپشىردى، نىن تو نون يئرەنە سئچىنلر. و بئله دە اولدو. خالق نىنتو نو مجلسلر شوراسىنا باش سئچدى. و اونو مليكه آدلاندىر دىلار. بىر آى سونرا، وزىر، و اونا باغلى اولان عىسگرلر، اربابلار، كاھىنلر، قولدارلار، و اوغرولار بىرلشدىلر.

بىر گئجە توكولدولر نىنتو نون اوستونە. قىزا صادق قالان قوھ لرىن، داواملى مدافعه خبرى، ايلدىرىم كىمى و لكە نىن هر يئرەندە چاخذى. شەر كند اھالىسى اللرىنە كئچن ھاجاتلارلا وزىرە ھوجوم گئىردىلر. بىر آغىردۇبوشدىن سونرا وزىرىن اوردوسو سىنقىن چىخدى. نىنتو قويمادى توتولانلارى اۇلدور سونلر.

بو قوج گلەمدن بىر آرا سونرا بىغىن جاققلار-بىغىنجاغى (مجلسلر شوراسى) نىنتو يا اونون ائولنىب تك قالماماغىنى سۇيلەدى.

نىن تو دئدى:

- من ائلىمىن آرزولارى ايله ائولنمىشەم. بو آرزولار يئرەنى آلاندىن سونرا، گۇز اوستە. ايندى منىم ار اوچون واختىم يوخودور.

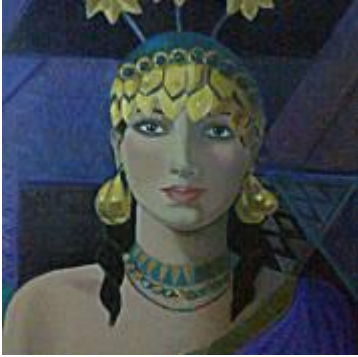
اگر بو سۇز سىزى راضى ائتمىر، قويون بئله سۇيلە بىم: ھاجان يوخوما گلن اوغلانى تاپدىم ائولنە جىم.

مجلس بىرلىكدە سۇيلەدى:

- نىنتو آرزولار وورغونودور. اونا واخت وئرىن.

A.Elyar

NİNTU, ARZULAR VURĞUNU

Luqal(hakim) sarayında fikirli var-gəl edirdi. Vəzir içəriyə girdi:

- Buyurun qurban. -dedi.

Luqal:

- Vəzir, yol göstər. İstirəm rəiyyət məndən qaçmasın.

Gördüyümüz işlər uğursuz olubdur. Rəiyyət, qul, nökər, hamı özbaşına olublar. Hətta sənətçi və alimlər də. Yalnız yaltaqlar mənim dövrəmə dolanırlar. Oda qarınları üçündür.

- Qurban, bundan öncə ərz etmişəm, bu işin yalnız bir yolu var. O da “toratandır”.-vəzir dedi.

- Qəbul. Get tez işi yerinə yetir!- luqal dedi.

Hökmdarın əmrylə eləki toratanlara bir yer tikdilər, ölkədə

əllərinə keçən toratanı tutub oraya ötürdülər. Sonra onları kənd və şəhərlərə yaydılar. Bala-bal ölkə də, toratan yuvasına çevrildi.

Luqal və ordusu hörümçəklərin tor hörməyini güdürdülər və oyaq idilər, bir adam onların işini korlamasın. Bu işə qarşısı durmağa, heç kimdə cəsarət yox idi. Kimsə öz başının əlində qalmamışdı.

Tədbir nəticə verdi: Bütün hər zad toratan toruna doldu. Kənd şəhər, ot-ələf ağaclar, və hətta Mal-heyvan ilə insanlar. Yalnız luqal, ordu və böyük başlar torsuz idilər. Toratanları qovmağa fəqət onların haqı var idi.

Bu qərar ilə luqal hər şeyi əlinə aldı, və özbaşınalıq, hökmdən çıxma, məxlunq yadından çıxdı.

Buna baxmayaq ki, başlanışda tor içində yaşamaq, bəzi insanlara ağır gəlirdi. Get-bə-get çox adam ona alışıdı. Onlar bütün gecə-gündüz gördükləri işləri tor içində görürdülər, və səslerini də çıxartmırdılar. Necə deyərlər, heç əzabımı da saymırdılar. Adət, alışma, insandan yeni bir adam yaratmışdı. Bunla belə, kimisi də deyirdi, insan dayımı tor-torbada qalmaz, necə ki, quş balası, həmişə yuvada qalmaz.

Bu arada bir qız uşağı, Nintu adında, at-anası ilə birlikdə, bir kəndə yaşayırdı. Onların kiçik bir zəmisı var idi, və bir neçə baş da qoyun geçiləri. Keçinəcəklərini onlardan təmin edirdilər.

Nənə-dədənin beyninə düşdü, uşağı kuzəçi yanına göndərsinlər, çanaqçılıq öyrənsin. Bəlkə gələcəkdə ailənin geçinməyınə yardım etsin. Atası apardı uşağı bir çanaqçı qadının yanına qoydu.

Eləki axşam oldu qadın uşaqdan soruşdu:

-Qızım adın nədir?

-Adım “ əski qır.-uşaq dedi.

- Əski qır, iş başında yatacaqsan. Sabah gələcəyəm qapını çalam, açarsan.

- Baş üstə xanım.

Qadın getdi. Uşaq çox əlləşdi yatsın, yata bilmədi. Durdu nacağı götürdü düşdü kuzələrin canına.

Əski kuzələri qırdı, sonra gedib yatdı. Səhər qadın gəldi qapını çaldı:

- Ay, Əski qır, aç qapımı!

O qapını açıb dedi:

- Xanım, yalnız əski kuzələri qırmışam. Səhv də eləməmişəm.

Qadın gördü uşaq kuzələri qırıb və hər şey biri-birinə vurulubdur.

Bətər cinləndi. Süpürgəni qovzadı göyə qızın təpəsinə çalsın.

Uşaq, onun qoltuğu altından züvüb getdi. Və adamlara qarışdı.

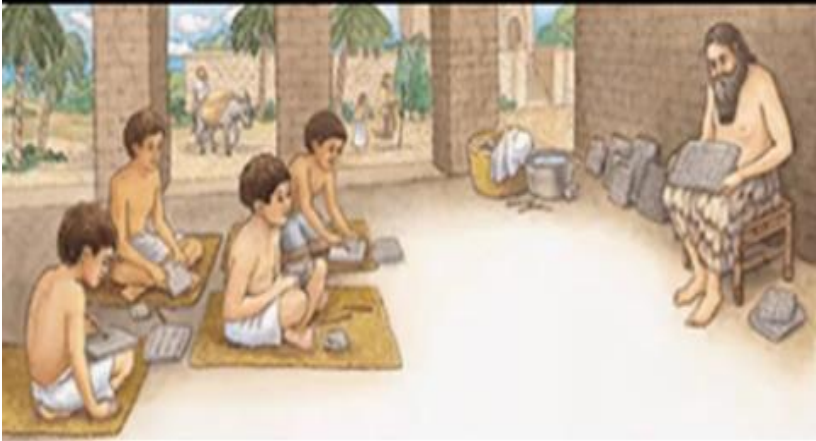
Kəndə atası dedi:

-Qızım, niyə bə qayıtdın?

-Kuzəçiliyi sevmirəm.- dedi.

Bəs nəyi sevirsen?

-İstirəm yatam.-söylədi.

Sübh ki, yuxudan durdu dedi:

Məni aparın katib yanına. İstirəm yazmaq örgəşəm. Onu “Dub-sar”rın yanına götürdülər. Beş yaşında idi. Səkkiz il dərs oxudu. O günə təkin ki, luqalın adamları kəndə gəldilər və qızınan ailəsini çəkə-çəkə özləri ilə apardılar.

Son gün Dub-sar dedi:

- NİN-TU, bildiyimi öyrəndin. Son sözüümü demişəm, gənə deyirəm, unutma: Bir yaşayış bu dur ki, görürsən. Çox acıdır. Başqa yaşayış odur ki, hamı şirin yaşasın. Bizim keçmişdə, dadlı-dadsız işlər çox olubdur. Onları sənə demişəm. Yeni həyata yeni işlər gərəklidir. Xoş həyatda hamı çalışar, hamı yeyər; hamı deyib, hamı gülər. Mən öz dünyamdan, öz bildiyim yoxladığımdan danışıram, səndə gərək öz dünyandan danışasan.

Mən görəsi hər şeyin, hər bir işin, iki bölümü var idi: Elin ki, adamın ki. El işini yığıncaqlar seçərdi. Elin başını dolandıran da onlar idi. Adamların rizayət ilə hər yerdə yığıncaqların sözü keçərdi. Həm adam razı idi, həm də el. Adamın sözü olmayan yerdə, həyatı da olmaz.

*

Luqal qızın nənə-dədə` sinə dedi:

- Niyə bə bu uşağın toru yoxdur? Niyə buğdadan hökmdar ilə ərbabın payını vermirsiniz? Boyun qaçırtmağın cəzası dustaqdır, bunu bilirsinizmi?

Ana cavab verdi:

- Luqal sağ olsun. Bəli, bilirik. Amma bu il yağış yağmayıbdı. Olub qalan sular da bəndlərdə qalarkən ağaların mülkünə axıb gedibdir. Yemək üçün çörəyimiz yoxdur. Bir tikə çörək üçün həmməşə avarayıq. Uşağı bağışlayın, uşaqdır, hələ anlamır. Hakimin ilə ərbabın payını bu il iki qat verərik. Lütfən bizə vaxt verin.

Vəzir əyilib luqalın qulağına dedi:

- Lütfən vaxt verin. Dustaqda çörəkləri bizim boynumuza

düşər.

Luqal ailənin sözünə baxıb onlara dedi:

- Bu gələn yaya can vaxtınız var.

Onda ki, "vaxtınız var" sözü luqalın ağzından çıxdı, qız dedi:

-Cənabı hakim, bağışlayın...

Anası qızın əlin çəkib dedi:

-Danışma, dur!- o sözün kəsdi.

Luqal kiçik qızın səsini eşidib ona sarı dedi:

-Sözün var de!

- Cənabı hakim çox bağışlayın, anam fikr eləyir, gələn il eliyə bilərik iki qat pay verək. Amma düzü budur, verə bilmərik. Çün bir zadımız yoxdur.

Olmayacaq da verək. Bu da çox aydındır!

Luqalın gözləri bərəldi, qulaqları şüşləndi. Alnı çin tutarkən, qalın və qoca səsi ilə şoruşdu:

-Nə dedin?

- Dedim, biz sizə pay verə bilmərik. Çün yoxumuzdu, və olmayacaq da. Qaldı ki, əslində biz sizə və ərbbaba boşlu dəyilik pay verək.

Luqal bir qaqqıltı çəkib dedi:

-Bəyəndim. Çox illərdən sonra bu ilk dəfədir, düzlüyün səsi qulağıma gəlir. Hamı mənə yalan söyləyir. Neçə yaşındasan? Adın nədir?

- Adım NİN` TU . 13 yaşındayam.

-Luqal və ərbbabın işini anlaya bilirsənmi? Ordu ilə sarayın işlərindən xəbərin varmı? Bilirsənmi məxluq məmləkət necə dolanar? Katibin işindən başın çıxarmı?

-Bəli. Mən sizi tanıyıram. Bilirəm ailənizi əldən verəndə sonra yalqızsınız . Çevrənizi də yalançı, yaltaqlar alıbdılar. Və sizdən çörək yeyirlər. Hamının işindən xəbərim var. Katibin işini də bilirəm. Mən beş yaşından dənənə cən katibdən dərs almışam. Amma mənəm də sizdən sorğum var.

-Çox yaxşı, de gəlsin.

-Qoyun geçini sağa bilərsinizmi? Buğda əkib-biçmək, çörək əmələ gətirmək, əlinizdən gələirmi? Hələ bunlar qıraqda qalsın, Heç əlinizdən gələirmi o saqqalınızı qırzasınız?

Luqal, üz-gözünün tərpənməsindən sınıq gözə gələrək dedi:

-Yox, bunlar mənim əlimdən gəlməz.

-Bəli, düz buyurdunuz. Bunları öyrənməmişiniz. Siz hökmdar oğlu, hökmdar olubsunuz. Ərbab, ərbab oğlu olduğu üçün, ərbab olubdur. Əlini ağdan-qaraya vurmadan. Məmləkətdən söz açdınız, ölkə saray açan odun içində kül olur. Siz məxluq, məmləkəti, toratan torunda basdırıbsınız. Bu işin sonunu bilirsinizmi? Onun sonu, hər şeyin aradan getməsidir.

Luqal taxtında oturmuşdu. Adamları yanında durmuşdular, elə bil hamı qurumuşdu. Nə tərپəşirdilər, nə də kirpik vururdular. Balaca qızın geçərli sözləri və iti baxışları onların iliyinə işləmişdi. O baxışlarını dim-dik onların gözlərinə tikərkən, gəl-get edib danışdı. Sözüünü qurtararkən Luqal dedi:

- Səni "qızım" çağıra bilərəm?

-Diləyirəm.

-İrəli sürməli sözüüm: Qal burada bizə yardım elə. İşiyən pul alarsan. Ata-anaynan da gedib-gələ bilərsiniz. Sevinərəm qızım sözüümə hən desin.

-Bu çox ağır bir işdir. Mən gərək o adamlara yardım edəm ki, insanları təlisə basıblar və ağzını da bağlayıblar. Mənim də sizin üçün bir irəli sürməli sözüüm var: Bir neçə söz yazırıq, qol çəkərsiniz, nənə-dədəm aparar. Birimcisi: Qoyun mən işləri düzəldim. İkimcisi: Hamı gözəl yaşayın.- Balaca qız cavab verdi.

- Bəyəndim. Yazacaq.- hakim dedi.

-Qurban, yazmayın! Bu kiçik qız, adı bəlli bir ovsunçudur. O sizi ovsunlayıbdır.-vəzir dedi.

-Qızım, ovsunlayırsan?-hakim soruşdu.

-Hökmdar sağ olsun! Ovsunlamıram. Amma bu ki, kənddə adı bəlliyəm, hən, düzdür. Çox insanlar dillərini işə salıb düz demirlər. İşləri də pozurlar. Amma mən çalışıram ürəyim ilə danışam, və düz danışam. Mənim dilim ürəyimdən xəbər almamış danışmaz. Qoyun, düz-əyrini bir ölçək.

Balaca qız, bülbülün qəfəsini götürdü mizinin üstünə qoydu. Və sözüünün ardını tutdu:

-İndi cənabı vəzir bu yazıq bülbülə bir düz söz desin.

-Vəzir danış!-hakim dedi.

Vəzir quşa sarı söylədi:

- Oxu Bülbülüm oxu!-bülbüldən səs çıxmadı.

- Uç gözəlim, uç!- kiçik qız deyərəkən bülbül pırıldadı. Qız

qəfəsin qapısını açdı. Əlini bülbülə sarı tütüb dedi:

-Uç gəl!- bülbül uçub qondu qızın əlinə. Onu apardı pəncərənin qabağına:

-Get sevdiyin yerə gözəlim, get!- bülbül uçdu getdi.

Qız dedi:

-Könlü könlümə dedi, uçuş sevir bülbülüm.

Qız getdi qafəsin qəfəsi qabağına. Vəzirə sarı dedi:

-Cənabı vəzir, gəl bu heyvana bir düz söz söylə.

Vəzir qafəsin qorxusundan dedi:

-Mənim qaplana bir sözüm yoxdur.

Qız qəfəsin qapısını açdı. Səs qopdu, məclis bir-birinə dəydi. O dedi:

-Qorxmayın, siz inən işi yoxdur. -O əllərini qaplana sarı açıb dedi:

-Gəl gözəlim, gəl bir səni öpüm mən. Səni uzun illərdir görməmişəm.

Qafən gəldi onun qucağına. Qız dedi:

-Get sevdiyin yerə gözəlim, get!- qafən yolun tutdu, saraydan çıxıb getdi. Hamının ağzı açıq qalmışdı.

Vəzir dedi:

-Hökmdar sağ olsun! Demədim bu qız ovsun edir? Bu da dəlil sənəd.

-Qızım, bu sözə nə deyir sən?-hökmdar soruşdu.

-Luqal gördü heç bir ovsun olmadı. Ürəklər bir-bir ilə danışdılar. Arzu yerin aldı. Mən kəndə, dağda-daşda, yaylaq-qışlaqda, göz açandan bu yana, heyvanlar içində olub böyümüşəm. Biz bir-birimizin könül sözünü anlayırıq.

Onlar iki şərti yazıb qızın ailəsinə verdilər. Kiçik qız nənə-dədə` sini tordan qurtardı və luqala sarı dedi:

-İlk işimiz, ölkəni tordan qurtarmaqdır. Qoyun məxluqun əl-qulu açılınsın, işləyə bilsinlər. Zornan məxluqu çuvala basmaq olar, amma zornan məxluqun ürəyinə girmək olmaz. Yalnız düz iş, ürəklərə yol açar.

Gülə-gülə işləmədən, nə vergi olar, nə də xəzinəyə pul yığışar.

Saray adamları qızın sözlərinə və hakimin işinə mat qalmışdılar. Onların bir bölüyü də bərk acıqlanmışdı. Başda vəzir. Bu arada Luqal başındakılara dedi:

-Bu gündən beləyə Nintu mənim qızımdır. Və onun sözü mənim əmrim. Ancaq tanrılar məni sevərək bir uşaq verdilər ki, mən bundan artıq daha yalqız və inaqsız qalmayam.

Dövrədəkilər luqalın sevincindən sevindilər və acıqlılar isə üzdə də olsa hirsələrini gizlətdilər. Amma genə də onların bir sırası Nintu` ya ovsunçu gözü ilə baxırdı. Və fikr eləyirdilər o hakimi ovsunlayıbdı. Nintu gözəl-göyçək kəndli durumu ilə hər baxanı çəkirdi. Onun iti baxışları iliyə işləyərkən insani yerində qurudurdu. O sevgi dolu dürü ürəyilə, bilim, düşüncəsilə, bircə insanları yox, ancaq heyvanları da ovsunlayırdı. Quş onun ovcunda dən yeyirdi, və heyvan qucağında yoxlayırdı. O nun baxışla acıq sevgiyə, kədər gülüşə dönürdü. O bir kiçik qız idi ki, əfni yerində oynadırdı.

Luqal ona sarı dedi:

-Sənin heyvanlar ilə dostluğun mənim üçün də çaşdırıcıdır. Sənin nə fərqi var başqa insanlar ilə?

-Mənim başqa insanlar ilə yalnız bir fərqi var. Onlar dilləri ilə danışırlar, mən ürəyim ilə. Onda ki, dil danışır, huş dincəlidir. Onda ki, ürək danışır, huş sözcüklərə anlam verir. Ürəyin dilini daş da anlayır, dilin, dilini, insanda anlamır. Ürəyin dilini öyrənmək gərək. Onun dilini huş açar. Eləki açıldı görməlidir nə deyir. Bəzən də deyir: Yanıq ağac yaşıl olmaz!

Nintu hakimi yaxşı tanırdı. Dubsar`ın dərindən. Bilirdi quraqlıq, toratan, ölkənin yoxsulluğu, dağıtmaq, xəzinənin boşluğu, məmləkəti uçuruma yetiribdir. Bir tərəfdən hakimin könül ruh boşluğu, başqa tərəfdən isə sarayda oğruların gücləməsi, və indi isə bu ağır durumda, birdən-birə kiçik qızın tapılması, hakimi bir yumuşaq muma çevirmişdi.

Hər kəsin üzgünlüyü var. Nintu luqalın boş damarını tanırdı. Və öz ürəyinin yenilməz gücünə vaqif idi.

O bütün sevgi idi. Daşın ürəyində özünə yeri açırdı. Dayaz yox, dərin düşüncəli idi. Və ilan kimi huşlu. Luqal taysız bir inci ilə üz-bə-üz olmuşdu. Bir inci ki, onda düşüncə ilə sevgi bir olmuşdu.

Luqal istirdi xalqı toratan turuna basmaqla əldən verməsin, amma indi özü düşmüşdü bir kəndli qızın çənginə.

Nintu-nun nənə-dədəsi bu baş vermədən sevinirdilər. Onlardan ayrılıanda dedi:

- Lütfən gedin müəllimimi görün. Mənim dilimdən salam söyləyin. Və deyin ki, onla vacib bir işim var, gələcəyəm görüşünə.

- Arxayın ol. Yəqin gedərəm.- atası dedi.

Onlar başı ucalıqla vidalaşdılar.

Nintu hər gün bir işin necə görülməsini yazıb qoyurdu luqalın qabağına, və imza alırdı. Beş il çəkmədi; bütün siniflər, əkinçilər, sənətkarlar, işçilər, katiblər, kahinlər, ordu, heyvandarlar, tacirlər, memarlar, quyu qazanlar və başqaları yığıncaq və sabit məclis sahibləri oldular.

Nintu onların sözlərini dinliyərəkən arzularını topladı. Ölkəni tordan sildilər. Kəhrizlər, mədrəsələr, ticarət karvanları, yola saldılar və gücləndirdilər. Günahsız məhbusları, qulları və əsirləri buraxdılar. İş görənə əmək haqqı verildi. Ərbabın əlini yerdən üzdülər. Yer əkinçinin, heyvandarın, və hamının oldu. Yoxsuldan vergi qırıldı, işdən düşən insanın keçinəcəyi ödəndi. Dubsar oldu Nintu'nun məsləhətçisi. Saray ilə ordu, oğru və yaltaqlardan boşaldı. İşlərə hesab-kitab, dəftər-dəstək açıldı. Bayram şənlik çoxaldı.

Nintu azad vaxtında döyüş fəndlərini öyrəndi. Hökmdar dünyasını deyişəndə, o, on səkkiz yaşındaydı. Hakim məclislərə tapşırırdı, Nintu`nu onun yerinə seçsənlər. Və belə də oldu. Xalq Nintu`nu məclislər şurasının başı seçdi. Və onu Məlikə adlandırdılar. Bir ay sonra, vəzir və ona bağlı olan əsgərlər, ərbablar, kahinlər, quldarlar, və oğrular birləşdilər. Bir gecə töküdürlər Nintu`nun üstünə. Qıza sadıq qalan qüvvələrin, davamlı müdafiə xəbəri, ildırım kimi hər yerdə çaxdı. Şəhər kənd əhalisi əllərinə keçən hacatlarla vəzirə hücum gətirdilər. Bir ağır döyüşdən sonra vəzirin ordusu sınıqın çıxdı. Nintu qoymadı tutulanları öldürsünlər.

Bu güc gəlmədən bir ara sonra yığıncaqlar-yığıncağı (məclislər şurası) Nintu`ya onun evləninib tək qalmamağını söylədi.

Nintu dedi:

- Mən elimin arzuları ilə evlənmışəm. Bu arzular yerini alandan sonra, göz üstə. İndi mənim ər üçün vaxtım yoxdur.

Əyər bu söz sizi razı etmir, qoyun belə söyləyim: Haçan yuxuma gələn oğlanı tapdım evlənəcəyəm.

Məclis birlikdə söylədi:

- Nintu arzular vurğundur. Ona vaxt verin.

نین تو، دلباخته آرزوها

لوگال(حاکم) متفکر در قصر خود قدم میزد. وزیر وارد شد و گفت :
-قربان در خدمتم.

حاکم:

- وزیر تدبیری بیندیش. میخوام « رعیت» با من باشد. آنچه تاکنون
انجام داده ایم نتیجه نداده است. برده و نوکر و رعیت سر خود شده اند،
از من فرار میکنند. صنعت گر و عالم هم فقط متملقان دور و بر من
میچرند که آنهم به خاطر شکم شان است.

وزیر گفت:

- قربان! قبلا هم عرض کرده ام ، این مشکل تنها یک راه حل دارد. و
آن هم « عنکبوت» است.

- قبول. برو سریع ترتیب این کار را بده!

به دستور حاکم بعد از اینکه جایگاهی برای عنکبوتها درست کردند،
همه آنها را در آنجا گرد آوردند. بعد آنها را در دهات و شهرها پخش
کردند. به تدریج مملکت تبدیل شد به لانه عنکبوت. حاکم و سربازان

تار تتی عنکبوتها را می پایبندد و مواظب بودند کسی خراب کاری نکند. احدی را توان مخالفت نبود، که سرش بریاد می رفت.

تدبیر نتیجه داد. همه و هر چیز در «تور عنکبوت» قرار گرفت. مزارع، شهرها، دهات. و حتی آدمها و حیوانات و علفها و درختان. فقط قصر و قصر نشینان بودند که «تارو تور» نداشتند. و سربازان. آنها می توانستند عنکبوت ها را دور کنند. دیگران حق دخالت در کار عنکبوتها را نداشتند. چنین شد که همه و هر چیز در چنگ حاکم قرار گرفت و «سر خودی» و فرار از دستورات او یادشان رفت. هر چند در آغاز، تحمل «تور» برای بخشی از مردم مشکل بود ولی بعد ها کم-کم به آن عادت کردند. می توانستند همه کارهای روزانه و شبانه خودشان را در تارو تور عنکبوت انجام دهند. و نق هم نزنند. و عذابش را هم به هیچ گیرند. عادت از انسان، انسان دیگری ساخته بود. اما بعضی ها میگفتند: انسان برای همیشه در «تار و تور عنکبوت» نمی ماند، همانطور که جوجه برای همیشه در لانه نمی ماند.

در این اوضاع و احوال، دخترکی با پدر و مادرش در دهی زندگی میکرد. او را نین تو Nintu صدا میزدند. آنها مزرعه کوچکی داشتند و چند رأس بز و گوسفند که خورد و خوراک شان را از آنها تهیه میکردند.

پدر و مادر دخترک به فکر افتادند او را پیش خانم کوزه گری بفرستند تا طریق ساختن ظروف بیاموزد، و در آینده به خانواده یاری کند. پدر دخترک او را برد به دست کوزه گر سپرد.

عصر که خانم میخواست به خانه اش برود پرسید:

- دخترم اسم ات چیست؟

دخترک گفت:

- اسم من Øski qır کهنه شکن است.

- «اسکی قیر»، شب در کارگاه می خوابی. فردا که آمدم، در میزنم، تو باز میکنی.

- چشم خانم.

خانم رفت ولی دخترک هر چه کوشید بخوابد نتوانست. پاشد تیر را برداشت، و همه کوزه های کهنه را شکست و رفت خوابید.

صبح که خانم صدا زد:

- آئی، «اسکی قیر» در را باز کن!

دخترک در را باز کرد و گفت:

- خانم، فقط کهنه ها را شکسته ام! اشتباهی هم نکرده ام!
خانم دید کارگاه درب و داغون شده است. سخت عصبانی شد. همینکه
جارو را بالا برد بر کله دخترک بکوبد، او تند از زیر بغل زن لغزید و
رفت و قاطی آدمها شد. در ده پدرش پرسید:

- دخترم چرا برگشتی:

گفت:

- کوزه گری را دوست ندارم.

- پس چه دوست داری؟

گفت:

- میخواهم بخوابم!

روز بعد که از خواب برخاست گفت:

من را پیش کاتب ببرید. میخواهم نوشتن یاد بگیرم. او را پیش
«دوبسار» بردند. تازه پنج ساله شده بود. هشت سال رفت و درس
خواند. تا اینکه، روزی آموهای حاکم به ده آمدند و دخترک و والدین اش
را کشان کشان با خود بردند.

روز آخر دوبسار گفت:

-نین-تو، آنچه میدانستم آموختی. آخرین سختم را برایت گفته ام باز هم
میگویم. فراموش نکن: یک زندگی همین است که می بینی. بسیار تلخ
است. زندگی دیگر آن است که همه زندگی شیرینی داشته باشند. در
گذشته ی ما، کارهای تلخ و شیرین بسیارند. آنها را توضیح داده ام.
زندگی نوین کارهای نوین می طلبد. در زندگی خوب همه کار می کنند
و همه میخورند؛ همه میگویند و همه می خندند. من از دنیایی که دیده و
شنیده و تجربه کرده ام حرف میزنم. تو هم باید از دنیای خودت حرف
بزنی. در دنیای من، هر چیز و هر کار دو بخش داشت: آنچه مربوط به
ایل بود، و آنچه که مربوط به خود شخص بود. کار ایل را انجمن ها
مشخص میکردند. اداره ی ایل هم با انجمن ها بود. با رضایت مردم در
همه جا سخن انجمنها و ایل پیش میرفت. هم افراد راضی بودند، و هم
ایل. هر جا که مردم حرفی ندارند، آنجا زندگی هم ندارند.

*

حاکم به پدر و مادر دخترک گفت:

- این دختر چرا «تور» ندارد؟ از محصول تان سهم حاکم و ارباب را چرا نمی دهید؟ میدانید که سزای این کار زندان است؟

مادر گفت:

- حاکم سلامت باشد. بله میدانیم. اما بارانی نیامده. از آب این ملک هر چه جاری بود، پشت بند ها مانده و تنها مزارع بزرگان را سیراب میکند. برای خوردن نانی نداریم. همیشه در پی یک لقمه نان باید بدویم. دختر را ببخشید. هنوز بچه است. نمی فهمد. سهم حاکم و ارباب را امسال دو برابر می کنیم. لطفاً به ما فرصت دهید. وزیر خم شد و به گوش حاکم گفت:
- فرصت بدهید. به سود ماست. اگر آنها را زندانی کنیم باید غذای شان را هم ما بدهیم.

حاکم سخن خانواده را پذیرفت و گفت:

- تا تابستان آینده وقت دارید.

همینکه کلمات « وقت دارید» از دهان حاکم خارج شد، دخترک گفت:

- ببخشید جناب حاکم...

مادرش دست دختر را گرفت و گفت:

- حرف نزن! ساکت باش!

دخترک دیگر سخن اش را ادامه نداد.

حاکم صدای دخترک را شنید و گفت:

- چه میخواهی بگویی؟

- جناب حاکم، خیلی بخشید، مادرم فکر میکند در سال آینده می توانیم به جای یک سهم، دو سهم بدهیم. ولی راست اش ما " دو سهم" نمی توانیم بدهیم. چون چیزی نداریم و حتی معلوم است که نخواهیم داشت تا بدهیم!

حاکم که گوش هایش تیز و چشمهایش گشاد شده بود، چین بر پیشانی انداخت و با صدای کلفت و پیرمردانه اش پرسید:

- چه گفتی؟!

- گفتم، ما نمی توانیم سهمی به شما بدهیم. چون چیزی نداریم و نخواهیم داشت. از طرف دیگر ما اصلاً چیزی به شما و ارباب بدهکار نیستیم که بدهیم!

حاکم قاه-قاه خندید و گفت:

- خوشم آمد. بعد از سالهای زیادی، این اولین بار است که صدای راستی به گوشم میخورد. همه به من دروغ میگویند. چند سال است، اسم ات چیست؟

- اسم من نین تو Nintu ست. 13 ساله ام.

- تو میدانی حاکم و ارباب چه کاره اند؟ لشگر و قصر چکار میکنند؟ مردم و مملکت چطور اداره میشوند؟ میدانی «کاتب» چکار میکند؟ - بله، من شما را می شناسم. و میدانم که همه خانواده یتان را از دست داده اید و اکنون تنهایی. همه چاپلوشان و دروغگویان هم دور و برتان را گرفته اند که از سفره شما نان میخورند. از کار همه خبر دارم. کار کاتب را هم میدانم. از پنج سالگی تا همین دیروز پیش کاتب تحصیل کرده ام. اما منم سئوالهایی از شما دارم.

- بسیار خوب. سؤال کن.

- شما بلدی چطور بزو گوسفند را میدوشند؟ و چطور گندم میکارند، و نان درست میکنند؟ اصلاً اینها به کنار، بلدی چطور آن ریش و پشم تان را بتراشید؟

حاکم که از حرکات چهره اش شکست خورده به نظر میرسید گفت:
- نه، من اینها را بلد نیستم.

-بله، درست است. شما اینها را نیاموخته اید. چون پدر شما حکمدار بود، شما هم حکم دار شده اید. همانطور که پدر ارباب، ارباب بود و او نیز ارباب شده است. شما از مملکت صحبت کردید، کشور در آتشی که قصر روشن کرده خاکستر می شود. شما مردم و مملکت را در تور عنکبوت کرده اید. میدانید یعنی چه؟ یعنی نابودی همه و هر چیز.

حاکم بر تخت اش نشسته بود. و اطرافیان اش ایستاده گوش میکردند. کسی پلک نمی زد. کسی فکر نمی کرد. انگار همه در جای خود خشک شده بودند.

نگاه نافذ دخترک تا اعماق وجود آنها رخنه کرده بود. او در حالیکه چشم در چشم آنها دوخته بود و این سو و آن سو می رفت، سخن میگفت. وقتی حرف اش تمام شد حاکم گفت:

- اجازه بده ترا دخترم صدا کنم.

دخترک گفت:

- خواهش میکنم.

-پیشنهادی برای دخترم دارم. امیدوارم قبول کنید. بمان پیش ما کمک کن. پول کارت را هم می گیری. هر وقت هم دلت برای والدینت تنگ شد، میروی به دیدارشان یا آنها میانند به دیدار تو. هر طور که دوست داشتید.

دخترک جواب داد:

- پیشنهاد بسیار سختی ست. من باید با کسانی کار کنم که همه را در گونی کرده اند و درش را هم بسته اند!
منهم پیشنهادی به شما دارم. چند کلمه می نویسم و شما امضاء می کنید. اول اینکه : اجازه بدهید من کارها را درست کنم.
دوم اینکه : همه زندگی بهتری داشته باشند.
- قبول. بنویسیم.

وزیر گفت:

قربان، ننویسید! این دخترک، به افسونگری معروف است. او شما را افسون کرده!
حاکم گفت:

- دخترم ، افسون میکنی؟

- حاکم سلامت باشد. افسون نمی کنم. این که در روستا معروفم، بله، درست است. خیلی ها با زبان شان نادرست سخن میگویند، و کارها را خراب میکنند. اما من می گویم با قلبم سخن گویم، و درست گویم.
اجازه بدهید درست و نادرست را امتحان کنیم.
دخترک قفس بلبل را بر داشت روی میز گذاشت و به سخن اش ادامه داد:

- حالا، جناب وزیر سخن درستی به این بلبل بیچاره بگوید.
حاکم گفت:

-وزیر سخن بگو!

وزیر نزدیک قفس شد و گفت:

- بخوان بلبلم! بخوان!

صدایی از پرنده درنیامد.

دخترک گفت:

- پرواز کن زیبایی من، پرواز کن!

بلبل بال-بال زد. دخترک در قفس را باز کرد. دستش را به سوی بلبل گرفت و گفت:

- پرواز کن ! بیا!

پرنده روی دست او نشست. دخترک رفت جلو پنجره و گفت:

- برو زیبایی من! برو به جایی که دوست داری.
پرنده پرزد و رفت. دخترک گفت:
- دل او با دل من گفت، که "پرواز" میخواهد.

دخترک رفت، جلوی قفس پلنگ، گفت:
- جناب وزیر، بیا سخن درستی به این حیوان بگو!
وزیر از ترس پلنگ جواب داد:
- من با پلنگ حرفی ندارم.

دخترک در قفس پلنگ را باز کرد. مجلس به هم خورد. او گفت:
- نترسید. کاری با شما ندارد.

دستهایش را گشود و ادامه داد:

- زیبایی من، بیا! بیا ببوسم ات. سالهاست که ترا ندیده ام.
پلنگ آمد دخترک را در آغوش گرفت. به او گفت:

- برو زیبایی من! برو به جایی که دوست داری!
پلنگ راه خود را از میان حاضران گشود و از قصر خارج شد. دهان
حاضران بازمانده بود.

وزیر گفت:

- حاکم سلامت باشد. نگفتم این دخترک افسون میکند، این هم دلیل و سند
اش.

حاکم گفت:

- دخترم، چه جوابی داری؟

دخترک گفت:

- حاکم دید که من هیچ افسونی به کار نبردم. قلب من با قلب حیوان
سخن گفت. و آرزوی او برآورده شد. من از وقتی که چشم باز کرده
ام با حیوانات بزرگ شده ام. ما زبان همدیگر را می فهمیم.

آنها شروط را نوشتند و به والدین دخترک دادند.

او تارهای عنکبوت را از بدن پدر و مادرش تمیز کرد و رو به حاکم
گفت:

- اولین کار ما تمیز کردن تارهای عنکبوت است. کشور را تمیز میکنیم
تا مردم دست و بال شان باز شود که بتوانند کار کنند.

با زور میتوان مردم را در گونی کرد، ولی بازور نمیتوان در قلب ها نشست. تنها با کار درست میتوان در دلها جای گرفت. بدون کار شادی بخش نه مالیاتی به دست میاید و نه در خزانه ی مملکت پولی جمع میشود.

حاضران در قصر از کار و سخن دخترک، و رفتار و موافقت حاکم مات و متحیر شده بودند. و عده ای هم خشمگین بودند. مخصوصاً وزیر. در این میان حاکم به حاضران گفت:

- از امروز نین تو دختر من است. و سخن او فرمان من. سرانجام خدایان دختری به من لطف کردند که بیش از این تنها و بدون مشاور نباشم.

اطرافیان با حاکم همراهی کردند و از خوشحالی او خشنود شدند. خشمگینان نیز حداقل به ظاهر توانستند ناخشنودی خود را بروز ندهند. افرادی نیز بودند که باز فکر میکردند این دخترک افسونگر است و حاکم را جادو کرده است.

نین تو با قیافه ساده ی روستایی زیبا و دلنشینی که داشت توجه هر بیننده ای را جلب میکرد. نگاه نافذ او توان حرکت را از انسان می گرفت. با قلب صاف و مهربان اش، با شناخت و آگاهی اش، نه تنها آدمها بلکه حیوانات را نیز افسون خود می نمود. پرنده روی دستش دانه میخورد. و حیوانات در آغوش او می غنودند.

با نگاه او اندوه به لیخند، نفرت به محبت تبدیل میشد. او دخترکی بود که افعی را به رقص در میاورد. حاکم رو به او گفت:

-دوستی تو با حیوانات، برای من هم خیلی عجیب و سهو انگیز است. تو چه فرقی با دیگران داری؟
دخترک جواب داد:

- من و دیگران تنها یک فرق داریم. آن هم این است که آنها با زبان شان حرف میزنند ولی من با قلبم سخن میگویم. وقتی زبان صحبت میکند هوش به استراحت میرود. اما هنگامی که قلب سخن میگوید، هوش به او، معنی کلماتش را میدهد. زبان قلب را، حتی سنگها هم می فهمند. اما زبان زبان را، آدمها هم نمی فهمند.

زبان قلب را باید یاد گرفت. هوش، زبان آنرا باز می کند. وقتی هم باز شد، باید یاد گرفت که چه میگوید. گاهاً هم میگوید: نباید انتظار داشته باشی که درخت سوخته سبز شود.

دخترک حاکم را خوب می شناخت. از استادش. آگاه بود که خشک سالی، حیف و میل دارایی ها، و خالی شدن خزانه ی کشور، مملکت را در آستانه نابودی قرار داده و به تور عنکبوت انداخته است.

خالی شدن روح حاکم، تهی ماندن خزانه کشور، تنگ شدن حلقه ی دزدان، از یک سو، و از سوی دیگر، یکهو، پیدا شدن دخترک، کسی که با دانش و زبان دل سخن میگفت، حالی بود، که حاکم را تسخیر نموده و به موم نرمی تبدیل کرده بود.

هر کس ضعیفی دارد. دخترک واقف به ضعف حاکم بود. و به قدرت شکست ناپذیر قلب خود باور داشت. او به تمامی محبت بود. و در دل هر سنگی جای می گرفت. ساده اندیش نبود. چون مار هوشیار بود. حاکم با گوهر خارق العاده ای روبرو شده بود. گوهری که در آن « قلب و هوش» یگانگی داشت.

حاکم که میخواست با محبوس کردن مردم در تور عنکبوت، آنان را با خود داشته باشد، اکنون خود در چنگ دخترکی روستایی قرار گرفته بود.

والدین نین تو از آنچه پیش آمده بود خیلی خوشحال بودند. هنگام خداحافظی به پدرش گفت:
-لطفاً برو پیش استادم، سلام مرا برسان. بگو کار ضروری با او دارم و به دیدارش خواهم آمد.
- حتماً میروم. خیالت راحت باشد.
آنها سرفراز با دختر شان خداحافظی کردند.

نین تو، هر روز طرحی نوشت و جلوی حاکم گذاشت و امضاء گرفت. پنج سال طول نکشید که: برای صنف های مختلف مردم، کشاورزان، صنعتگران، کارگران، کاتبان، کاهنان، دامداران، سربازان، تجار، معماران و چاه کنان، و همه و همه مجلس پایدار تشکیل داد. به سخن شان گوش کرد و خواسته هایشان را گرد آورد. همه جا را از «تار و تور» عنکبوت تمیز کردند. قناتها، مدارس، کاروانهای تجاری، را رونق دادند. زندانیان بیگناه و بردگان و اسیران را آزاد نمودند و برای کار مزد تعیین شد. دست ارباب را از زمین کوتاه کردند. زمین به کشاورزان و دامداران و عموم تعلق گرفت. مالیات بیچیزان حذف و زندگی از کار افتادگان تأمین گردید. دویسار مشاور او شد و قصر و

آوردو را از دزدان و متملقان خالی کردند. برای کارها دفتر خانه و حساب کتاب گشودند. جشن و شادی را افزودند.

نین تو در اوقات فراغت فنون رزم آموخت. هیجده ساله بود که حاکم درگذشت و به مجالس توصیه کرد نین تو را به جانشینی او برگزینند. و چنین نیز شد. مجالس مختلف نین تو را به عنوان رییس شورای مجالس برگزیدند و او را ملکه خود خواندند.

یک ماه نگذشته بود که : وزیر، نظامیان و کاهنان ناراضی و اربابان و برده داران و دزدان، که متحد شده بودند، شبانه بر نین تو تاختند. با مقاومت نیروهای وفادار به دختر، خبر برق آسا در همه جا پیچید. مردم از شهرها و روستاها با هر وسیله ای که دم دستشان بود بر نیروی وزیر تاختند. و در جنگی سخت اردوی او را درهم کوبیدند. نین تو نگذاشت از شکست خوردگان کسی را بکشند.

مدتی بعد از این پیروزی، شورای مجالس پیشنهاد کرد : ازدواج کند و تنها نباشد.

نین تو گفت:

- من با آرزوهای مردم ازدواج کرده ام. هرگاه این آرزوها به تمامی تحقق یافت، چشم. اکنون وقتی برای شوهر ندارم.

اگر این سخن شما را راضی نمی کند بگذارید چنین بگویم: هر وقت پسری را که به خوابم میاید یافتم ازدواج خواهم کرد. مجلس یک صدا گفت:

- نین تو دلباخته ی آرزوهاست. برای او فرصت بدهید.